

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (peto vijeće)

25. lipnja 2020.*

„Zajednička vanjska i sigurnosna politika – Mjere ograničavanja poduzete s obzirom na stanje u Ukrajini – Zamrzavanje financijskih sredstava – Popis osoba, subjekata i tijela na koje se primjenjuje zamrzavanje financijskih sredstava i gospodarskih izvora – Zadržavanje tužiteljeva imena na popisu – Obveza Vijeća da provjeri je li odluka tijela treće države donesena uz poštovanje pravâ obrane i prava na djelotvornu sudsku zaštitu”

U predmetu T-295/19,

Oleksandr Viktorovych Klymenko, sa stalnom adresom u Moskvi (Rusija), kojeg zastupa M. Phelippeau, odvjetnik,

tužitelj,

protiv

Vijeća Europske unije, koje zastupaju A. Vitro i P. Mahnič, u svojstvu agenata,

tuženika,

povodom zahtjeva na temelju članka 263. UFEU-a, kojim se traži poništenje Odluke Vijeća (ZVSP) 2019/354 od 4. ožujka 2019. o izmjeni Odluke 2014/119/ZVSP o mjerama ograničavanja usmjerenima protiv određenih osoba, subjekata i tijela s obzirom na stanje u Ukrajini (SL 2019., L 64, str. 7.) i Provedbene uredbe Vijeća (EU) 2019/352 od 4. ožujka 2019. o provedbi Uredbe (EU) br. 208/2014 o mjerama ograničavanja usmjerenima protiv određenih osoba, subjekata i tijela s obzirom na stanje u Ukrajini (SL 2019., L 64, str. 1.), u dijelu u kojem je tim aktima tužiteljevo ime zadržano na popisu osoba, subjekata i tijela na koje se primjenjuju te mjere ograničavanja,

OPĆI SUD (peto vijeće),

u sastavu: D. Spielmann, predsjednik, O. Spineanu-Matei i R. Mastroianni (izvjestitelj), suci,

tajnik: E. Coulon,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: francuski

Presudu

Okolnosti spora

- 1 Ovaj predmet ulazi u okvir postupaka povezanih s mjerama ograničavanja koje su donesene protiv određenih osoba, subjekata i tijela s obzirom na stanje u Ukrajini, i to nakon suzbijanja prosvjeda na Trgu nezavisnosti u Kijevu (Ukrajina) u veljači 2014.
- 2 Tužitelj, Oleksandr Viktorovych Klymenko, obnašao je dužnost ministra prihoda i rashoda u Ukrajini.
- 3 Vijeće Europske unije 5. ožujka 2014. donijelo je Odluku 2014/119/ZVSP o mjerama ograničavanja usmjerenima protiv određenih osoba, subjekata i tijela s obzirom na stanje u Ukrajini (SL 2014., L 66, str. 26.). Vijeće je istog dana donijelo Uredbu (EU) br. 208/2014 o mjerama ograničavanja usmjerenima protiv određenih osoba, subjekata i tijela s obzirom na stanje u Ukrajini (SL 2014., L 66, str. 1. i ispravak SL 2014., L 70, str. 36.).
- 4 U uvodnim izjavama 1. i 2. Odluke 2014/119 navedeno je kako slijedi:
 - „(1) Vijeće je 20. veljače 2014. najoštrije osudilo svaku upotrebu nasilja u Ukrajini. Pozvalo je na trenutačni prekid nasilja u Ukrajini, potpuno poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda. Pozvalo je ukrajinsku vladu na primjenu krajnje suzdržanosti, a vođe oporbe da se ograde od onih koji pribjegavaju radikalnim djelovanjima, uključujući nasilje.
 - (2) 3. ožujka 2014. Vijeće se složilo usredotočiti mjere ograničavanja na zamrzavanje i povrat imovine osoba za koje je utvrđeno da su odgovorne za zloupotrebu ukrajinskih državnih sredstava i osoba odgovornih za kršenja ljudskih prava, s ciljem konsolidacije i podrške vladavini prava i poštovanja ljudskih prava u Ukrajini.”
- 5 U članku 1. stavcima 1. i 2. Odluke 2014/119 određeno je sljedeće:
 - „1. Sva sredstva i gospodarski izvori koji pripadaju ili su u vlasništvu, u posjedu ili pod kontrolom osoba za koje je utvrđeno da su odgovorne za zloupotrebu ukrajinskih državnih sredstava i osoba odgovornih za kršenja ljudskih prava te fizičkih ili pravnih osoba, subjekata ili tijela povezanih s njima, kako je navedeno u Prilogu, zamrzavaju se.
 2. Fizičkim ili pravnim osobama, subjektima ili tijelima navedenima u Prilogu ne daju se na raspolaganje niti u njihovu korist, izravno ili neizravno, nikakva sredstva ni gospodarski izvori.”
- 6 Načini provedbe tog zamrzavanja financijskih sredstava utvrđeni su u članku 1. stavcima 3. do 6. Odluke 2014/119.
- 7 U skladu s Odlukom 2014/119, Uredbom br. 208/2014 propisuje se donošenje predmetnih mjera ograničavanja te se u bitnome na isti način kao i tom odlukom utvrđuju detaljna pravila za te mjere ograničavanja.
- 8 Imena osoba iz Odluke 2014/119 i Uredbe br. 208/2014 nalaze se na popisu iz Priloga toj odluci i u Prilogu I. navedenoj uredbi (u daljnjem tekstu: popis), među ostalim, s obrazloženjem njihova uvrštavanja. Tužiteljevo ime izvorno se nije nalazilo na popisu.
- 9 Odluka 2014/119 i Uredba br. 208/2014 izmijenjene su Provedbenom odlukom Vijeća 2014/216/ZVSP od 14. travnja 2014. o provedbi Odluke 2014/119 (SL 2014., L 111, str. 91.) i Provedbenom uredbom Vijeća (EU) br. 381/2014 od 14. travnja 2014. o provedbi Uredbe br. 208/2014 (SL 2014., L 111, str. 33.) (u daljnjem tekstu zajedno: akti iz travnja 2014.).

- 10 Aktima iz travnja 2014. tužiteljevo ime dodano je na predmetni popis, s identifikacijskim podacima „bivši ministar prihoda i rashoda”, uz sljedeće obrazloženje:

„Osoba koja je predmet istrage u Ukrajini zbog sudjelovanja u [kaznenim djelima] u vezi sa zloupotrebom ukrajinskih državnih sredstava i njihovim nezakonitim prijenosom izvan Ukrajine.”

- 11 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 30. lipnja 2014. tužitelj je pokrenuo postupak, upisan pod brojem T-494/14, među ostalim, radi poništenja akata iz travnja 2014. u dijelu u kojem se odnose na njega.

- 12 Vijeće je 29. siječnja 2015. donijelo Odluku (ZVSP) 2015/143 o izmjeni Odluke 2014/119 (SL 2015., L 24, str. 16.) i Uredbu (EU) 2015/138 o izmjeni Uredbe br. 208/2014 (SL 2015., L 24, str. 1.).

- 13 Odlukom 2015/143 pojašnjena su, s učinkom od 31. siječnja 2015., mjerila za uvrštavanje osoba na koje se odnosi zamrzavanje financijskih sredstava. Konkretno, članak 1. stavak 1. Odluke 2014/119 zamijenjen je sljedećim tekstom:

„1. Sva sredstva i gospodarski izvori koji pripadaju ili su u vlasništvu, u posjedu ili pod kontrolom osoba za koje je utvrđeno da su odgovorne za zloupotrebu ukrajinskih državnih sredstava i osoba odgovornih za kršenja ljudskih prava u Ukrajini te fizičkih ili pravnih osoba, subjekata ili tijela povezanih s njima, kako je navedeno u Prilogu, zamrzavaju se.

Za potrebe ove Odluke osobe za koje je utvrđeno da su odgovorne za zloupotrebu ukrajinskih državnih sredstava uključuju i osobe koje su predmet istrage ukrajinskih vlasti:

- (a) zbog zloupotrebe ukrajinskih javnih sredstava ili imovine ili zbog sudionitva u tome; ili
- (b) zbog toga što su kao nositelji javnih dužnosti zloupotrijebili službeni položaj radi pribavljanja nepripadajuće koristi sebi ili trećoj osobi te time nanijeli štetu ukrajinskim javnim sredstvima ili imovini, ili zbog sudionitva u tome.”

- 14 Uredbom 2015/138 izmijenjena je Uredba br. 208/2014 u skladu s Odlukom 2015/143.

- 15 Vijeće je 5. ožujka 2015. donijelo Odluku (ZVSP) 2015/364 o izmjeni Odluke 2014/119 (SL 2015., L 62, str. 25.) i Provedbenu uredbu (EU) 2015/357 o provedbi Uredbe br. 208/2014 (SL 2015., L 62, str. 1.) (u daljnjem tekstu zajedno: akti iz ožujka 2015.). Odlukom 2015/364 zamijenjen je, s jedne strane, članak 5. Odluke 2014/119, tako da je primjena mjera ograničavanja u pogledu tužitelja produljena do 6. ožujka 2016., a s druge je strane izmijenjen prilog potonjoj odluci. Provedbenom uredbom 2015/357 izmijenjen je slijedom toga Prilog I. Uredbi br. 208/2014.

- 16 Aktima iz ožujka 2015. tužiteljevo ime zadržano je na popisu s identifikacijskim podacima „bivši ministar prihoda i rashoda” i novim obrazloženjem kako slijedi:

„Osoba koja podliježe kaznenom postupku koji provode ukrajinske vlasti zbog zloupotrebe javnih sredstava ili imovine i zbog toga što je kao nositelj javne dužnosti zloupotrijebio svoj položaj radi pribavljanja nepripadajuće koristi za sebe ili treću osobu i time nanio štetu ukrajinskim javnim sredstvima ili imovini.”

- 17 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 15. svibnja 2015. tužitelj je pokrenuo postupak, upisan pod brojem T-245/15, za poništenje akata iz ožujka 2015. u dijelu u kojem se odnose na njega.

- 18 Vijeće je 4. ožujka 2016. donijelo Odluku (ZVSP) 2016/318 o izmjeni Odluke 2014/119 (SL 2016., L 60, str. 76.) i Provedbenu uredbu (EU) 2016/311 o provedbi Uredbe br. 208/2014 (SL 2016., L 60, str. 1.) (u daljnjem tekstu zajedno: akti iz ožujka 2016.).

- 19 Aktima iz ožujka 2016. primjena mjera ograničavanja produljena je, među ostalim, u odnosu na tužitelja do 6. ožujka 2017., a obrazloženje njegova uvrštenja nije promijenjeno u odnosu na ono iz akata iz ožujka 2015.
- 20 Podneskom podnesenim tajništvu Općeg suda 28. travnja 2016. tužitelj je prilagodio tužbu koja se odnosi na predmet T-245/15, u skladu s člankom 86. Poslovnika Općeg suda, kako bi zatražio i poništenje akata iz ožujka 2016. u dijelu u kojem se odnose na njega.
- 21 Rješenjem od 10. lipnja 2016., Klymenko/Vijeće (T-494/14, EU:T:2016:360), donesenim na temelju članka 132. Poslovnika, Opći sud prihvatio je tužbu navedenu u točki 11. ove presude, tako da ju je proglasio očito osnovanom i slijedom toga poništio akte iz travnja 2014. u dijelu u kojem se odnose na tužitelja.
- 22 Vijeće je 3. ožujka 2017. donijelo Odluku (ZVSP) 2017/381 o izmjeni Odluke 2014/119 (SL 2017., L 58, str. 34.) i Provedbenu uredbu (EU) 2017/374 o provedbi Uredbe br. 208/2014 (SL 2017., L 58, str. 1.) (u daljnjem tekstu zajedno: akti iz ožujka 2017.).
- 23 Aktima iz ožujka 2017. primjena mjera ograničavanja produljena je do 6. ožujka 2018. a da se obrazloženje za uvrštenje tužitelja nije izmijenilo u odnosu na ono iz akata iz ožujka 2015.
- 24 Podneskom podnesenim tajništvu Općeg suda 27. ožujka 2017. tužitelj je ponovno prilagodio tužbu koja se odnosi na predmet T-245/15, kako bi zatražio i poništenje akata iz ožujka 2017. u dijelu u kojem se odnose na njega.
- 25 Presudom od 8. studenoga 2017., Klymenko/Vijeće (T-245/15, neobjavljena, EU:T:2017:792) Opći sud odbio je sve tužiteljeve zahtjeve iz točaka 17., 20. i 24. ove presude.
- 26 Tužitelj je 5. siječnja 2018. podnio žalbu Sudu, upisanu pod brojem predmeta C-11/18 P, protiv presude od 8. studenoga 2017., Klymenko/Vijeće (T-245/15, neobjavljena, EU:T:2017:792).
- 27 Vijeće je 5. ožujka 2018. donijelo Odluku (ZVSP) 2018/333 o izmjeni Odluke 2014/119 (SL 2018., L 63, str. 48.) i Provedbenu uredbu (EU) 2018/326 o provedbi Uredbe br. 208/2014 (SL 2018., L 63, str. 5.) (u daljnjem tekstu zajedno: akti iz ožujka 2018.).
- 28 Aktima iz ožujka 2018. primjena predmetnih mjera ograničavanja produljena je do 6. ožujka 2019. a da se obrazloženje za uvrštenje tužitelja nije izmijenilo u odnosu na ono iz akata iz ožujka 2015.
- 29 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 30. travnja 2018. tužitelj je pokrenuo postupak, upisan pod brojem T-274/18, za poništenje akata iz ožujka 2018. u dijelu u kojem se odnose na njega.
- 30 Između prosinca 2018. i veljače 2019. Vijeće i tužitelj razmijenili su nekoliko dopisa u vezi s mogućim produljenjem predmetnih mjera ograničavanja u pogledu tužitelja. Osobito, Vijeće je tužitelju uputilo više dopisa Ureda glavnog državnog odvjetnika Ukrajine (u daljnjem tekstu: UGDO) u vezi s kaznenim postupcima koji su se vodili protiv njega i na koje se oslonilo pri razmatranju navedenog produljenja.
- 31 Vijeće je 4. ožujka 2019. donijelo Odluku (ZVSP) 2019/354 o izmjeni Odluke 2014/119 (SL 2019., L 64, str. 7.) i Provedbenu uredbu (EU) 2019/352 o provedbi Uredbe br. 208/2014 (SL 2019., L 64, str. 1.) (u daljnjem tekstu zajedno: pobijani akti).

32 Pobjanim aktima primjena predmetnih mjera ograničavanja produljena je do 6. ožujka 2020., a tužiteljevo ime zadržano je na popisu, uz isto obrazloženje poput onog navedenog u točki 16. ove presude, uz pojašnjenje koje glasi kako slijedi:

„Iz informacija u spisu Vijeća proizlazi da su pravo na obranu i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu g. Klymenka poštovani tijekom kaznenog postupka na koji se oslonilo Vijeće. To je osobito dokazano odlukom suca istrage od 5. listopada 2018. kojom je izdano odobrenje za provođenje posebne istrage *in absentia*.”

33 Vijeće je dopisom od 5. ožujka 2019. obavijestilo tužitelja o zadržavanju na snazi mjera ograničavanja koje se odnose na njega. Odgovorilo je na tužiteljeva očitovanja iznesena u korespondenciji od 19. prosinca 2018. te 21. siječnja i 4. veljače 2019. te mu je dostavilo pobijane akte. Osim toga, navelo je tužitelju rok za podnošenje očitovanja prije donošenja odluke o mogućem zadržavanju njegova imena na popisu.

Činjenice iz razdoblja nakon podnošenja ove tužbe

34 Presudom od 11. srpnja 2019., Klymenko/Vijeće (T-274/18, EU:T:2019:509) Opći sud poništio je akte iz ožujka 2018. u dijelu u kojem se odnose na tužitelja.

35 Presudom od 26. rujna 2019., Klymenko/Vijeće (C-11/18 P, neobjavljena, EU:C:2019:786) Sud je, s jedne strane, ukinuo presudu od 8. studenoga 2017., Klymenko/Vijeće (T-245/15, neobjavljena, EU:T:2017:792) (vidjeti točku 25. ove presude) i, s druge strane, akte iz ožujka 2015., ožujka 2016. i ožujka 2017. u dijelu u kojem se odnose na tužitelja.

Postupak i zahtjevi stranaka

36 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 3. svibnja 2019. tužitelj je pokrenuo ovaj postupak.

37 Vijeće je 29. srpnja 2019. podnijelo odgovor na tužbu.

38 Pisani dio postupka zaključen je 20. rujna 2019. jer tužitelj nije podnio repliku u za to određenom roku.

39 Budući da se sastav vijeća Općeg suda promijenio, predmet je na temelju članka 27. stavka 5. Poslovnika dodijeljen petom vijeću, u koje je raspoređen novi sudac izvjestitelj.

40 Opći sud 20. studenoga 2019. pozvao je stranke, u okviru mjera upravljanja postupkom predviđenih člankom 89. Poslovnika, da mu podnesu svoja očitovanja o posljedicama koje u ovom predmetu proizlaze iz presude od 11. srpnja 2019., Klymenko/Vijeće (T-274/18, EU:T:2019:509) i presude od 26. rujna 2019., Klymenko/Vijeće (C-11/18 P, neobjavljena, EU:C:2019:786). Stranke su udovoljile tom zahtjevu u za to određenom roku.

41 Na temelju članka 106. stavka 3. Poslovnika, u nedostatku zahtjeva stranaka za određivanje rasprave podnesenog u roku od tri tjedna od kada su obaviještene o zatvaranju pisanog dijela postupka, Opći sud može odlučiti o tužbi bez provođenja usmenog dijela postupka. U ovom slučaju Opći je sud, u nedostatku takvog zahtjeva, a smatrajući da je na temelju sadržaja spisa predmet dovoljno razjašnjen, odlučio donijeti presudu bez provođenja usmenog dijela postupka.

42 Tužitelj od Općeg suda u bitnome zahtijeva da:

- poništi pobijane akte u dijelu u kojem se odnose na njega;

– naloži Vijeću snošenje troškova.

43 Vijeće od Općeg suda zahtijeva da:

– odbije tužbu;

– naloži tužitelju snošenje troškova;

– podredno, ako pobijane akte treba poništiti u dijelu u kojem se odnose na tužitelja, odredi održavanje na snazi učinaka Odluke 2019/354 dok djelomično poništenje Provedbene uredbe 2019/352 ne počne proizvoditi učinak.

Pravo

44 U prilog tužbi tužitelj navodi pet tužbenih razloga, koji se temelje, prvi, na povredi obveze obrazlaganja, drugi, na povredi pravâ obrane i prava na djelotvoran pravni lijek, treći, na nepostojanju pravne osnove, četvrti, na pogrešci u ocjeni i, peti, na povredi prava vlasništva.

45 Najprije valja zajedno ispitati drugi i četvrti tužbeni razlog u dijelu u kojem se njima, među ostalim, prigovara Vijeću da nije provjerilo poštuju li ukrajinske vlasti tužiteljeva prava obrane i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu, iz čega bi proizlazila pogreška u ocjeni počinjena prilikom donošenja pobijanih akata.

46 Tužitelj u okviru tih tužbenih razloga, pozivajući se na presudu od 19. prosinca 2018., Azarov/Vijeće (C-530/17 P, EU:C:2018:1031), osobito ističe da je Vijeće propustilo provjeriti jesu li prilikom donošenja UGDO-ove odluke, na koju se oslonilo radi zadržavanja mjera ograničavanja u odnosu na njega, poštovana njegova prava obrane i njegovo pravo na djelotvornu sudsku zaštitu.

47 U tom pogledu tužitelj prigovara Vijeću da je izvršilo nedostatne provjere i da je arbitrarno odbilo očitovanja koja mu je on podnio o različitim dokumentima koje je dostavio UGDO.

48 Konkretnije, tužitelj ističe da odluka suca istrage Općinskog suda Pečersk u Kijevu od 5. listopada 2018. (u daljnjem tekstu: odluka suca istrage od 5. listopada 2018.) kojom se u odnosu na njega odobrava pokretanje posebne istrage *in absentia*, suprotno onomu što tvrdi Vijeće, nije donesena uz poštovanje pravâ obrane i prava na djelotvornu sudsku zaštitu, kako su ona utvrđena, među ostalim, u člancima 6. i 13. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950. (u daljnjem tekstu: EKLJP) kao i u članku 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja). Naime, s jedne strane, ta odluka nije mogla biti predmet žalbe i, s druge strane, donesena je protivno zahtjevima ukrajinskog Zakonika o kaznenom postupku (u daljnjem tekstu: Zakonik o kaznenom postupku). Tužitelj ističe da, unatoč činjenici da je o tome obavijestio Vijeće, ono nije provelo nikakve temeljite provjere u tom pogledu.

49 Osim toga, tužitelj smatra da trajanje navodnog kaznenog progona koji se protiv njega vodi u Ukrajini nije razumno, u smislu članka 6. stavka 1. EKLJP-a, i da je čak i nakon odluke suca istrage od 5. listopada 2018. očito da je jedini cilj ukrajinskih vlasti opravdanje zadržavanja na snazi predmetnih mjera ograničavanja.

50 Naime, od pokretanja preliminarne istrage tijela koja su za to nadležna, u nedostatku dokaza, samo su je odgodila i nisu donijela nikakvu odluku o upućivanju predmeta sudu ili obustavi postupka, kršeći time Zakonik o kaznenom postupku.

- 51 Vijeće, među ostalim, tvrdi da je, kao što to proizlazi iz njegova dopisa od 5. ožujka 2019., uzelo u obzir tužiteljeva očitovanja, provjerilo njihovu osnovanost te je, s obzirom na podatke koje je primilo od UGDO-a, smatralo da postoje dostatni razlozi za zadržavanje tužiteljeva imena na popisu. Vijeće smatra da je u okviru svoje prepiske s tužiteljem provjerilo argumente koje je on iznio postavljanjem preciznih pitanja i dobivanjem pojašnjenja od UGDO-a. Osim toga, tužitelj je iskoristio svoje pravo da ga zastupa odvjetnik u Ukrajini u postupcima koji se na njega odnose te se učinkovito koristio svojim pravima, tako da su njegova pravna sredstva katkad bila uspješna.
- 52 Osim toga, Vijeće smatra da iz korespondencije koju mu je poslao tužitelj ne proizlazi da se on pozvao na prigovore ili sredstva osporavanja koja su mu bila na raspolaganju na temelju Zakonika o kaznenom postupku s obzirom na određene postupovne situacije, poput obustave istraga ili činjenice da one nisu okončane u predviđenom roku.
- 53 Vijeće osim toga podsjeća na to da su u odnosu na tužitelja donesene različite sudske odluke. Riječ je o izdavanju dozvole za istražni zatvor u svrhu njegova pojavljivanja pred sudom koju je donio sudac istrage Općinskog suda Pečersk u Kijevu, odobrenju od 1. ožujka 2017. za vođenje istrage u vezi s postupkom pod oznakom 4201700000000113 (u daljnjem tekstu: postupak 113) i odluci kojom se odobrava pokretanje posebne istrage *in absentia* u okviru postupka pod oznakom 4201400000000521 (u daljnjem tekstu: postupak 521). Nadalje, iz drugih elemenata – kao što je to, primjerice, obavijest od 21. travnja 2017. tužiteljevim odvjetnicima o okončanju pravosudne istrage kojom im se omogućuje pristup spisu – proizlazi da su tužiteljeva prava obrane i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu bili poštovani u okviru postupaka koji se na njega odnose.
- 54 Tako su tužiteljevi odvjetnici bili obaviješteni o postupcima koji su bili u tijeku, ali su se koristili činjenicom da tužitelj nije bio u Ukrajini kako bi se pozvali na povrede postupka i kako bi se izbjegli njegovo pojavljivanje pred sudovima.
- 55 U konačnici, Vijeće smatra da je moglo provjeriti je li određeni broj odluka donesenih tijekom vođenja kaznenih postupaka bio donesen uz poštovanje tužiteljevih prava obrane i prava na djelotvornu sudsku zaštitu.
- 56 Što se tiče tužiteljevih argumenata koji se temelje na prekomjernom trajanju istraga i nepostojanju optužbi protiv njega, Vijeće primjećuje da je od ukrajinskih vlasti zatražilo i dobilo pojašnjenja u tom pogledu te da su istrage koje se odnose na postupke 113 i 521 bile zaključene 2017. odnosno u listopadu 2018., što svjedoči o napretku postupka.
- 57 Osim toga, Vijeće ističe da se, suprotno onomu što tvrdi tužitelj, oslonilo na dovoljno čvrstu činjeničnu osnovu jer je pružilo dokaze, s jedne strane, da su postojali kazneni postupci protiv tužitelja u vezi sa zloupotrebom ukrajinskih državnih sredstava i, s druge strane, da su se poštovala prava obrane i pravo na pošteno suđenje.
- 58 U odgovoru na pitanje iz točke 40. ove presude Vijeće naposljetku tvrdi da iz cjelokupne razmjene podnesaka s tužiteljem proizlazi da je ono s UGDO-om provjerilo argumente istaknute u tužiteljevim dopisima postavljanjem preciznih pitanja i dobivanjem dodatnih pojašnjenja.
- 59 Iz ustaljene sudske prakse proizlazi da sudovi Europske unije prilikom nadzora mjera ograničavanja u pravilu moraju osigurati potpuni nadzor zakonitosti svih akata Unije s obzirom na temeljna prava koja su sastavni dio pravnog poretka Unije, među kojima su osobito pravo na djelotvornu sudsku zaštitu i prava obrane, kako su utvrđeni u člancima 47. i 48. Povelje (vidjeti presudu od 11. srpnja 2019., Klymenko/Vijeće, T-274/18, EU:T:2019:509, t. 40. i navedenu sudsku praksu; vidjeti također u tom smislu presudu od 26. rujna 2019., Klymenko/Vijeće, C-11/18 P, neobjavljenu, EU:C:2019:786, t. 21. i 22. i navedenu sudsku praksu).

- 60 Djelotvornost sudskog nadzora, zajamčena člankom 47. Povelje, zahtijeva da se, u okviru nadzora nad zakonitošću razloga na kojima je utemeljena odluka o uvrštenju ili zadržavanju imena neke osobe na popisu osoba koje podliježu mjerama ograničavanja, sud Unije uvjeri da se ta odluka, koja tu osobu osobno pogađa, temelji na dovoljno čvrstoj činjeničnoj osnovi. To podrazumijeva provjeru činjenica navedenih u obrazloženju na kojem se temelji navedena odluka, što znači da sudski nadzor nije ograničen na ocjenu apstraktne vjerojatnosti navedenih razloga, nego se odnosi na pitanje jesu li ti razlozi, ili barem jedan od njih za koji se smatra da je sam po sebi dovoljan da se na njemu temelje ti akti, dovoljno dokazani (vidjeti presudu od 11. srpnja 2019., Klymenko/Vijeće, T-274/18, EU:T:2019:509, t. 41. i navedenu sudsku praksu).
- 61 Donošenje i zadržavanje na snazi mjera ograničavanja, poput onih predviđenih Odlukom 2014/119 i Uredbom br. 208/2014, kako su izmijenjene, protiv osobe koja je identificirana kao odgovorna za zloupotrebu državnih sredstava treće države temelji se u bitnome na odluci njezina za to nadležnog tijela o pokretanju i vođenju kaznenog istražnog postupka protiv te osobe zbog kaznenog djela zloupotrebe državnih sredstava (vidjeti presudu od 11. srpnja 2019., Klymenko/Vijeće, T-274/18, EU:T:2019:509, t. 42. i navedenu sudsku praksu).
- 62 Jednako tako, iako Vijeće na temelju mjerila za uvrštavanje poput onog navedenog u točki 13. ove presude može donijeti mjere ograničavanja na temelju odluke treće države, dužnost te institucije da poštuje prava obrane i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu podrazumijeva obvezu da se uvjeri da su tijela trećih država koja su donijela navedenu odluku poštovala ta prava (presuda od 11. srpnja 2019., Klymenko/Vijeće, T-274/18, EU:T:2019:509, t. 43. i navedena sudska praksa).
- 63 Cilj zahtjeva u skladu s kojim je Vijeće dužno provjeriti jesu li prilikom donošenja odluka trećih država na kojima namjerava utemeljiti svoju odluku poštovana ta prava jest osigurati da je donošenje ili zadržavanje na snazi mjera zamrzavanja financijskih sredstava moguće samo na temelju dovoljno čvrste činjenične osnove i na taj način zaštititi osobe ili subjekte o kojima je riječ. Vijeće, dakle, može zaključiti da se donošenje ili zadržavanje na snazi takvih mjera temelji na dovoljno čvrstoj činjeničnoj osnovi tek nakon što je samo provjerilo da su prilikom donošenja odluke treće države o kojoj je riječ, na kojoj namjerava utemeljiti svoju odluku, poštovana prava obrane i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu (vidjeti presudu od 11. srpnja 2019., Klymenko/Vijeće, T-274/18, EU:T:2019:509, t. 44. i navedenu sudsku praksu).
- 64 Osim toga, iako je točno da okolnost da je treća država jedna od država koje su pristupile EKLJP-u podrazumijeva nadzor Europskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: ESLJP) temeljnih prava priznatih EKLJP-om, koja u skladu s člankom 6. stavkom 3. UEU-a čine dio prava Unije kao opća načela, takva okolnost ipak ne može učiniti suvišnom provjeru spomenutu u točki 63. ove presude (vidjeti u tom smislu presudu od 11. srpnja 2019., Klymenko/Vijeće, T-274/18, EU:T:2019:509, t. 45. i navedenu sudsku praksu).
- 65 U skladu sa sudskom praksom, Vijeće je u obrazloženju odluke o donošenju ili zadržavanju na snazi mjera ograničavanja prema osobi ili subjektu dužno, makar i sažeto, navesti razloge zbog kojih smatra da su prilikom donošenja odluke treće države na temelju koje namjerava donijeti svoju odluku poštovana prava obrane i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu. Slijedom navedenog, Vijeće je, kako bi ispunilo svoju obvezu obrazlaganja, u odluci kojom određuje mjere ograničavanja dužno pokazati da je provjerilo da su prilikom donošenja odluke treće države na kojoj se temelje te mjere poštovana ta prava (vidjeti u tom smislu presudu od 11. srpnja 2019., Klymenko/Vijeće, T-274/18, EU:T:2019:509, t. 46. i navedenu sudsku praksu).
- 66 Konačno, Vijeće mora, ako donošenje ili održavanje na snazi mjera ograničavanja poput onih u ovom slučaju temelji na odluci treće države da pokrene i vodi kazneni postupak zbog zloupotrebe osobe o kojoj je riječ državnih sredstava ili imovine, s jedne strane, zajamčiti da su tijela te treće države u trenutku donošenja navedene odluke poštovala prava obrane i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu

osobe protiv koje se vodi predmetni kazneni postupak i, s druge strane, u odluci o uvođenju mjera ograničavanja navesti razloge zbog kojih smatra da je ta odluka treće države donesena uz poštovanje tih prava (presuda od 11. srpnja 2019., Klymenko/Vijeće, T-274/18, EU:T:2019:509, t. 47.).

- 67 Upravo s obzirom na ta načela sudske prakse treba ispitati je li Vijeće poštovalo te obveze.
- 68 Kao prvo, valja istaknuti da, iako je Vijeće u pobijanim aktima (vidjeti točku 32. ove presude) navelo razloge zbog kojih je smatralo da su se prilikom donošenja odluka ukrajinskih vlasti o pokretanju i vođenju kaznenog postupka zbog zloupotrebe državnih sredstava ili imovine protiv tužitelja poštovala njegova prava obrane i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu, ipak valja provjeriti je li Vijeće opravdano smatralo da su navedena tijela u okviru postupaka na kojima se temelje pobijani akti poštovala navedena tužiteljeva prava.
- 69 Naime, ispitivanje osnovanosti obrazloženja, koje se odnosi na materijalnu zakonitost pobijanih akata i u ovom se slučaju sastoji od provjere jesu li elementi na koje se poziva Vijeće dokazani i može li se njima dokazati da je provjereno da su ukrajinske vlasti poštovale ta prava, valja razlikovati od pitanja obrazloženja koje se odnosi na bitnu postupovnu pretpostavku (vidjeti u tom smislu presudu od 15. studenoga 2012., Vijeće/Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, t. 60. i 61.) i koje je samo posljedica obveze Vijeća da prethodno osigura poštovanje navedenih prava.
- 70 Na tužitelja se primjenjuju nove mjere ograničavanja donesene pobijanim aktima na temelju mjerila za uvrštavanje koje je navedeno u članku 1. stavku 1. Odluke 2014/119, kako je on pojašnjen u Odluci 2015/143, i u članku 3. Uredbe br. 208/2014, kako je on pojašnjen u Uredbi 2015/138 (vidjeti točke 13. i 14. ove presude). Tim je mjerilom predviđeno zamrzavanje financijskih sredstava osoba za koje je utvrđeno da su odgovorne za zloupotrebu ukrajinskih državnih sredstava, uključujući osobe protiv kojih ukrajinske vlasti vode istragu.
- 71 Valja utvrditi da se Vijeće, radi donošenja odluke o zadržavanju tužiteljeva imena na popisu, oslonilo na okolnost da je on osoba protiv koje se vodi kazneni postupak koji ukrajinske vlasti provode zbog kaznenih djela zloupotrebe državnih sredstava ili imovine koja su povezana sa zloupotrebom položaja, a čije je postojanje utvrđeno na temelju UGDO-ovih dopisa čije je preslike primio tužitelj (vidjeti točku 30. ove presude).
- 72 Održavanje na snazi mjera ograničavanja donesenih protiv tužitelja temeljilo se stoga – kao i u predmetima u kojima su donesene presuda od 26. rujna 2019., Klymenko/Vijeće (C-11/18 P, neobjavljena, EU:C:2019:786) i presuda od 11. srpnja 2019., Klymenko/Vijeće (T-274/18, EU:T:2019:509) – na odluci ukrajinskih vlasti o pokretanju i vođenju kaznenih istraga u vezi s kaznenim djelom zloupotrebe ukrajinskih državnih sredstava.
- 73 Također valja istaknuti da je izmjenom Priloga Odluci 2014/119 i Priloga I. Uredbi br. 208/2014 putem pobijanih akata Vijeće dodalo novi odjeljak, u cijelosti posvećen pravima obrane i pravu na djelotvornu sudsku zaštitu, koji je podijeljen na dva dijela.
- 74 U prvom se dijelu samo općenito podsjeća na prava obrane i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu na temelju Zakonika o kaznenom postupku. Konkretno se prije svega navode različita postupovna prava koja u okviru kaznenog postupka na temelju članka 42. Zakonika o kaznenom postupku ima svaka osumnjičena ili optužena osoba. Nadalje, s jedne strane, podsjeća se na to da na temelju članka 306. tog zakonika svaku pritužbu protiv odluka, radnji ili propusta istražitelja ili državnog odvjetnika mora ispitati sudac istrage ili mjesni sud, u nazočnosti podnositelja pritužbe, njegova odvjetnika ili zakonskog zastupnika. S druge strane, navodi se da je, među ostalim, u članku 309. navedenog zakonika utvrđeno koje se odluke suca istrage mogu pobijati tužbom. Naposljetku, utvrđeno je da je određen broj istražnih mjera, poput zapljene imovine i mjera zadržavanja, moguć samo ako je riječ o odluci suca istrage ili suda.

- 75 Drugi dio odjeljka odnosi se na primjenu pravâ obrane i prava na djelotvornu sudsku zaštitu na svaku osobu uvrštenu na popis. Što se konkretno tiče tužitelja, pojašnjeno je da su, prema podacima iz spisa Vijeća, njegova prava obrane i njegovo pravo na djelotvornu sudsku zaštitu poštovani tijekom kaznenog postupka na koji se Vijeće oslonilo, o čemu, među ostalim, svjedoči odluka suca istrage od 5. listopada 2018. (vidjeti točku 32. ove presude).
- 76 Također valja navesti da se Vijeće u dopisu od 5. ožujka 2019. (vidjeti točku 33. ove presude), s jedne strane, ograničilo na navođenje da je na temelju UGDO-ovih dopisa utvrđeno da su se protiv tužitelja i dalje vodili postupak 113 i postupak 521 zbog zloupotrebe državnih sredstava ili imovine i, s druge strane, kad je riječ o poštovanju tužiteljevih prava obrane i prava na djelotvornu sudsku zaštitu, izričito pozvalo samo na postupak 521, pojasnivši da iz odluke suca istrage od 5. listopada 2018. proizlazi da su ta prava u predmetnom slučaju bila poštovana. Poštovanje tih prava vidljivo je iz činjenice da je navedena odluka donesena nakon rasprave na javnoj sjednici uz sudjelovanje obrane. Osim toga, uzelo je u obzir da je tužitelj osoba osumnjičena u navedenom kaznenom postupku, da je njegovo ime uvršteno na „popis traženih osoba”, da je državno odvjetništvo dokazalo osnovanu sumnju i da su postojali razlozi za vjerovanje da se tužitelj skrivao od tijela nadležnih za preliminarnu istragu.
- 77 Slijedi da, iako je Vijeće u dopisu od 5. ožujka 2019. (vidjeti točku 33. ove presude) također spomenulo postupak 113, postupak 521 jedini je u pogledu kojeg potvrđuje da je stvarno provjerilo da su tužiteljeva prava obrane i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu bili poštovani.
- 78 U tom pogledu najprije treba primijetiti da Vijeće nije dokazalo u kojoj mjeri odluka suca istrage od 5. listopada 2018., koja je akt isključivo postupovne naravi, svjedoči o poštovanju tužiteljevih prava obrane i prava na djelotvornu sudsku zaštitu tijekom postupka 521. Naime, kao što je to navedeno u točkama 61. i 62. ove presude, u ovom je slučaju Vijeće prije odlučivanja o zadržavanju predmetnih mjera ograničavanja bilo dužno provjeriti je li odluka ukrajinskih pravosudnih tijela o pokretanju i vođenju kaznenih istražnih postupaka u vezi s kaznenim djelima zloupotrebe državnih sredstava ili imovine i zloupotrebe ovlasti nositelja javne dužnosti bila donesena uz poštovanje navedenih tužiteljevih prava.
- 79 U tom pogledu, odluka suca istrage od 5. listopada 2018., koja je u cijelosti incidentalna postupku 521, ne može se, barem s formalnog stajališta, utvrditi kao odluka o pokretanju i vođenju istražnog postupka kojom se opravdava zadržavanje na snazi mjera ograničavanja. Međutim, može se priznati da je, s materijalnog gledišta, s obzirom na to da ju je donio sud, Vijeće tu odluku stvarno uzelo u obzir kao činjeničnu osnovu koja opravdava zadržavanje na snazi predmetnih mjera. Stoga valja provjeriti je li Vijeće moglo opravdano smatrati da je ona dokaz poštovanja tužiteljevih prava obrane i prava na djelotvornu sudsku zaštitu.
- 80 Međutim, suprotno onomu što tvrdi Vijeće, iz odluke suca istrage od 5. listopada 2018. ne proizlazi jasno da su ta prava u ovom slučaju tužitelju bila zajamčena. U tom pogledu, iako je točno, kako to navodi Vijeće u dopisu od 5. ožujka 2019. (vidjeti točku 33. ove presude), da je navedena odluka donesena nakon rasprave na javnoj sjednici uz sudjelovanje predstavnika obrane i da je sudac istrage na njoj zaključio da je tužitelj osumnjičena osoba, da je tužitelj bio uvršten na „popis traženih osoba”, da je državni odvjetnik dokazao osnovanu sumnju i da su postojali razlozi zbog kojih se moglo vjerovati da se tužitelj skrivao od tijela nadležnih za preliminarnu istragu, ipak ostaje činjenica da iz spisa predmeta ne proizlazi da je Vijeće ispitalo informacije koje mu je tužitelj priopćio u dopisima od 19. prosinca 2018. i 4. veljače 2019.
- 81 Naime, tužitelj je istaknuo, kao prvo, da, suprotno informacijama koje je UGDO dostavio sucu istrage, njegovo ime nije bilo uvršteno na popis traženih osoba na međunarodnoj razini koji je uspostavila Međunarodna organizacija kriminalističke policije (Interpol) (u daljnjem tekstu: popis osoba koje traži Interpol), kao drugo, da ga tijekom rasprave pred navedenim sudom nisu zastupali odvjetnici koje je on imenovao, nego odvjetnik po službenoj dužnosti koji nije bio u stanju osigurati primjerenu obranu i,

kao treće, s jedne strane, da uvjeti za odobravanje postupka *in absentia* u ovom slučaju nisu bili ispunjeni te, s druge strane, da je odlukom suca istrage od 5. listopada 2018. povrijeđeno pravo na djelotvornu sudsku zaštitu, s obzirom na to da se protiv nje nije mogla podnijeti žalba.

- 82 U tom pogledu, kao prvo, valja istaknuti da iz spisa predmeta ne proizlazi da je Vijeće provjerilo u kojoj je mjeri odluka poput one u ovom slučaju, protiv koje nije moguće podnijeti žalbu, bila u skladu s člankom 42. Zakonika o kaznenom postupku, izričito navedenom u odjeljku pobijanih akata koji se odnosi na prava obrane i pravo djelotvorne sudske zaštite (vidjeti točku 74. ove presude), u skladu s kojim osumnjičena osoba ima pravo „osporavati odluke, radnje ili propuste istražitelja, državnog odvjetnika i suca istrage”.
- 83 Kao drugo, iz spisa predmeta ne proizlazi da je Vijeće, unatoč podacima koje mu je dostavio tužitelj, provjerilo razloge zbog kojih ga nisu zastupali odvjetnici koje je on sam imenovao, nego odvjetnik po službenoj dužnosti.
- 84 Konkretnije, točno je, kao što na to podsjeća Vijeće, da je tijekom siječnja 2019., kao odgovor na zahtjev upućen ukrajinskim vlastima, a koji se osobito odnosio na pitanje je li tužitelja zastupao odvjetnik na raspravi pred sucem istrage, ono zaprimilo UGDO-ov dopis od 22. siječnja 2019. u kojem je bilo navedeno da je tužiteljevu obranu osiguravao odvjetnik iz centra za besplatnu pravnu pomoć kojeg je po službenoj dužnosti imenovao sudac istrage. Međutim, valja istaknuti, s jedne strane, da se tužitelj u dopisu od 4. veljače 2019., poslanom u roku koji je Vijeće odredilo u odgovoru na njegov dopis od 25. siječnja 2019., žalio na činjenicu da ga nisu zastupali odvjetnici koje je on imenovao, a ne na nedostatak zakonskog zastupanja, i, s druge strane, da se Vijeće zadovoljilo UGDO-ovim odgovorom, koji je pak u velikom dijelu samo ponovio odluku suca istrage a da stvarno nije uzeo u obzir elemente na koje se tužitelj pozvao u pogledu toga da je sudac istrage imenovao odvjetnika po službenoj dužnosti.
- 85 Naime, iz odluke suca istrage od 5. listopada 2018. proizlazi da je on bio obaviješten o postojanju odvjetnika kojeg je imenovao tužitelj, s obzirom na to da tvrdi da mu je dostavio novo mišljenje o sumnji od 6. ožujka 2018. U tim se okolnostima Vijeće, koje je u slučaju osporavanja dužno utvrditi osnovanost razloga iznesenih protiv dotične osobe (vidjeti u tom smislu presudu od 26. rujna 2019., Klymenko/Vijeće, C-11/18 P, neobjavljenu, EU:C:2019:786, t. 38. i navedenu sudsku praksu), u ovom slučaju nije oslobodilo obveze da se uvjeri kako su tužiteljeva prava obrane u okviru postupka 521 bila poštovana.
- 86 Kao treće, iz spisa predmeta ne proizlazi, s jedne strane, koje su to informacije na koje se sudac istrage oslonio kako bi utvrdio da je tužiteljevo ime bilo uvršteno na popis osoba koje traži Interpol i, s druge strane, koji su to razlozi zbog kojih se Vijeće zadovoljilo pukim tvrdnjama UGDO-a i suca istrage u tom pogledu, unatoč svim dokumentima koje mu je dostavio tužitelj, a kojima se dokazuje da njegovo ime nije bilo na popisu osoba koje traži Interpol.
- 87 Osim toga, potonji aspekt nije bez važnosti u okviru ocjene poštovanja tužiteljevih prava obrane i prava na djelotvornu sudsku zaštitu, s obzirom na članak 297-4 Zakonika o kaznenom postupku, u skladu s kojim je izvršenje na popis međudržavno ili međunarodno traženih osoba jedan od dvaju uvjeta koje državni odvjetnik mora utvrditi kada traži ovlaštenje za vođenje postupka *in absentia*.
- 88 U tom pogledu valja istaknuti da je sudac istrage u odluci od 5. listopada 2018. naveo dva uvjeta a da pritom nije izričito odlučio o uvjetu koji se odnosi na uvrštavanje imena dotične osobe na popis. Što se tiče UGDO-a, valja utvrditi da on u dopisu od 22. siječnja 2019. samo navodi da je 5. lipnja 2014. tužiteljevo ime bilo uvršteno na međunarodni popis traženih osoba i da su odgovarajuće informacije bile upisane u spis Glavnog tajništva Interpola, ali da su nakon toga bile blokirane do ispitivanja pritužbe zbog prigovora koje je istaknuo tužitelj.

- 89 Kao četvrto, kada je riječ o poštovanju tužiteljeva prava na suđenje u razumnom roku, iz UGDO-ovih dopisa ne proizlazi zbog čega je, s obzirom na produljenu tužiteljevu odsutnost s ukrajinskog državnog područja, o čemu su ukrajinske vlasti bile obaviještene, sucu istrage zahtjev za vođenje postupka *in absentia* podnesen tek 9. srpnja 2018., odnosno više od četiri godine nakon pokretanja preliminarne istrage.
- 90 Također valja utvrditi da je UGDO cjelovitu verziju odluke o vođenju postupka *in absentia* dostavio u odgovoru na pitanje Vijeća od 18. siječnja 2019. i da do donošenja pobijanih akata ukrajinske vlasti nisu obavijestile Vijeće o napretku postupka 521 s obzirom na navedenu odluku o odobrenju vođenja postupka *in absentia* niti je ono preuzelo inicijativu da u vezi s tim zatraži podatke. Osim toga, UGDO je u dopisu od 22. siječnja 2019. samo naveo da će se optužnica protiv tužitelja poslati sudu nakon što se obrana upozna s elementima kaznenog postupka koji je u tijeku.
- 91 Kada je riječ o argumentu koji Vijeće nastoji izvući iz postojanja drugih sudskih odluka donesenih u odnosu na tužitelja (vidjeti točku 53. ove presude), valja istaknuti, kao što je to već učinjeno u predmetu u kojem je donesena presuda od 11. srpnja 2019., Klymenko/Vijeće (T-274/18, EU:T:2019:509, t. 81.), da su one dio kaznenih postupaka koji su opravdali uvrštenje i zadržavanje tužiteljeva imena na popisu te da su u odnosu na njih samo incidentalne s obzirom na to da su zaštitne ili postupovne naravi.
- 92 Međutim, takve odluke – koje u najboljem slučaju mogu poslužiti za utvrđivanje postojanja dovoljno čvrste činjenične osnove, odnosno činjenice da se, u skladu s mjerilom za uvrštavanje, protiv tužitelja vode kazneni postupci koji se, među ostalim, odnose na kazneno djelo zloupotrebe ukrajinskih državnih sredstava ili imovine – ontološki ne mogu same po sebi dokazati da je odluka ukrajinskih pravosudnih tijela o pokretanju i vođenju navedenih kaznenih postupaka, na kojoj se u biti temelji zadržavanje mjera ograničavanja protiv tužitelja, bila donesena uz poštovanje njegovih prava obrane i prava na djelotvornu sudsku zaštitu.
- 93 Osim toga, što se tiče činjenice da je tužitelj priznao da je 21. travnja 2017. imao pristup spisu koji je UGDO o njemu imao, valja utvrditi da je riječ o nužnom, ali zasigurno nedovoljnom uvjetu da bi se smatralo da su njegova prava obrane i njegovo pravo na djelotvornu sudsku zaštitu bili poštovani (vidjeti u tom smislu presudu od 11. srpnja 2019., Klymenko/Vijeće, T-274/18, EU:T:2019:509, t. 88.).
- 94 U svakom slučaju, Vijeće se ne poziva ni na jedan dokument iz spisa postupka koji je doveo do donošenja pobijanih akata iz kojeg bi proizlazilo da je ispitalo odluke ukrajinskih sudova na koje se općenito pozivalo i da je iz toga moglo zaključiti da su tužiteljeva postupovna prava u svojoj biti bila poštovana.
- 95 Osim toga, Vijeće također ne objašnjava na koji način postojanje tih sudskih odluka omogućava zaključak da je zaštita prava o kojima je riječ bila zajamčena, kad se, kao što je to tužitelj istaknuo u dopisima upućenima Vijeću, postupak 521, koji je bio pokrenut u travnju 2014. i koji se odnosio na djela navodno počinjena između 2011. i 2014., još uvijek nalazio u fazi preliminarne istrage, a predmet o kojem je riječ nije bio predan ukrajinskom sudu radi odlučivanja o meritumu, nego, štoviše, samo radi odlučivanja o postupovnim pitanjima.
- 96 U članku 47. drugom podstavku Povelje, koji je parametar s obzirom na koji Vijeće procjenjuje poštovanje prava na djelotvornu sudsku zaštitu, predviđa se da svaka osoba ima pravo da zakonom ustanovljen neovisan i nepristran sud pravično, javno i u razumnom roku ispita njegov slučaj (vidjeti u tom smislu presudu od 11. srpnja 2019., Klymenko/Vijeće, T-274/18, EU:T:2019:509, t. 84. i navedenu sudsku praksu).
- 97 U onoj mjeri u kojoj Povelja sadržava prava koja odgovaraju pravima zajamčenima EKLJP-om, poput onih predviđenih člankom 6., značenje i opseg primjene tih prava jednaki su onima iz EKLJP-a, u skladu s člankom 52. stavkom 3. Povelje.

- 98 U tom pogledu valja podsjetiti na to da je ESLJP, tumačeći članak 6. EKLJP-a, s jedne strane, istaknuo da je cilj načela razumnog roka osobito zaštititi optuženu osobu od prekomjernog odugovlačenja postupka i spriječiti da predugo bude u neizvjesnosti u pogledu svoje sudbine kao i spriječiti kašnjenja koja mogu ugroziti učinkovitost i vjerodostojnost sudovanja (vidjeti ESLJP, 7. srpnja 2015., Rutkowski i dr. protiv Poljske, CE:ECHR:2015:0707JUD007228710, t. 126. i navedenu sudsku praksu). Usto, ESLJP je ocijenio da je povredu tog načela moguće, među ostalim, utvrditi kad stadij istrage kaznenog postupka karakterizira niz faza neaktivnosti koje se mogu pripisati tijelima nadležnima za vođenje te istrage (vidjeti u tom smislu ELJSP, 6. siječnja 2004., Rouille protiv Francuske, CE:ECHR:2004:0106JUD005026899, t. 29. do 31.; 27. rujna 2007., Reiner i dr. protiv Rumunjske, CE:ECHR:2007:0927JUD 000150502, t. 57. do 59. i 12. siječnja 2012., Borisenko protiv Ukrajine, CE:ECHR:2012:0112JUD002572502, t. 58. do 62.).
- 99 Osim toga, iz sudske prakse proizlazi da je Vijeće, kad su protiv neke osobe već više godina na snazi mjere ograničavanja, i to zbog postojanja iste preliminarne istrage koju vodi UGDO, dužno detaljnije razmotriti pitanje eventualne povrede ukrajinskih vlasti temeljnih prava te osobe (vidjeti u tom smislu presudu od 30. siječnja 2019., Stavyskiy/Vijeće, T-290/17, EU:T:2019:37, t. 132.).
- 100 Stoga je Vijeće u ovom slučaju trebalo barem navesti razloge zbog kojih je, unatoč tužiteljevu argumentu iz točke 95. ove presude, moglo smatrati da se njegovo pravo na djelotvornu sudsku zaštitu pred ukrajinskim pravosudnim tijelima, koje je očito temeljno pravo, poštovalo u pogledu pitanja je li njegov slučaj ispitan u razumnom roku (vidjeti u tom smislu presudu od 11. srpnja 2019., Klymenko/Vijeće, T-274/18, EU:T:2019:509, t. 87.).
- 101 Stoga se, s obzirom na spis predmeta, ne može zaključiti da su Vijeću elementi kojima je ono raspolagalo prilikom donošenja pobijanih akata omogućili da provjeri je li odluka ukrajinskih pravosudnih tijela donesena uz poštovanje tužiteljevih prava na djelotvornu sudsku zaštitu i da njegov slučaj bude ispitan u razumnom roku.
- 102 Osim toga, u tom pogledu valja također istaknuti da se sudska praksa – u skladu s kojom u slučaju donošenja odluke o zamrzavanju financijskih sredstava, poput one koja se odnosi na tužitelja, na Vijeću ili sudu Unije nije da provjeri osnovanost istraga koje su se vodile protiv osobe na koju se te mjere odnose u Ukrajini, već samo osnovanost odluke o zamrzavanju financijskih sredstava s obzirom na dokument ili dokumente na kojima se ta odluka temeljila – ne može tumačiti na način da Vijeće nije dužno provjeriti je li odluka treće zemlje na kojoj namjerava temeljiti donošenje mjera ograničavanja donesena uz poštovanje pravâ obrane i prava na djelotvornu sudsku zaštitu (vidjeti u tom smislu presudu od 11. srpnja 2019., Klymenko/Vijeće, T-274/18, EU:T:2019:509, t. 90. i navedenu sudsku praksu).
- 103 S obzirom na sva prethodna razmatranja, nije utvrđeno da se Vijeće prije donošenja pobijanih akata uvjerilo u to da su ukrajinska pravosudna tijela poštovala tužiteljeva prava obrane i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu u okviru kaznenih postupaka na koje se oslonilo. Iz toga slijedi da je Vijeće, odlučivši zadržati tužiteljevo ime na popisu, počinilo pogrešku u ocjeni.
- 104 U tim okolnostima valja poništiti pobijane akte u dijelu u kojem se odnose na tužitelja, pri čemu nije potrebno ispitati druge tužbene razloge i argumente koje je on istaknuo.
- 105 Kada je riječ o zahtjevu koji je Vijeće podredno podnijelo (vidjeti treću alineju točke 43. ove presude) da se, u biti, učinci Odluke 2019/354 zadrže na snazi do isteka roka za podnošenje žalbe i, u slučaju da žalba bude podnesena, do odluke kojom se o njoj odlučuje, dovoljno je istaknuti da je Odluka 2019/354 proizvodila učinke samo do 6. ožujka 2020. Stoga poništenje te odluke ovom presudom ne utječe na razdoblje nakon tog datuma, tako da nije potrebno odlučiti o pitanju zadržavanja na snazi učinaka te odluke (vidjeti presudu od 11. srpnja 2019., Klymenko/Vijeće, T-274/18, EU:T:2019:509, t. 93. i navedenu sudsku praksu).

Troškovi

- 106 Sukladno odredbama članka 134. stavka 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku snosi troškove, ako je takav zahtjev postavljen. Budući da Vijeće nije uspjelo u postupku, valja mu naložiti snošenje troškova, sukladno tužiteljevu zahtjevu.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (peto vijeće)

proglašava i presuđuje:

- 1. Poništavaju se Odluka Vijeća (ZVSP) 2019/354 od 4. ožujka 2019. o izmjeni Odluke 2014/119/ZVSP o mjerama ograničavanja usmjerenima protiv određenih osoba, subjekata i tijela s obzirom na stanje u Ukrajini i Provedbena uredba Vijeća (EU) 2019/352 od 4. ožujka 2019. o provedbi Uredbe (EU) br. 208/2014 o mjerama ograničavanja usmjerenima protiv određenih osoba, subjekata i tijela s obzirom na stanje u Ukrajini u dijelu u kojem je ime Oleksandra Viktorovycha Klymenka zadržano na popisu osoba, subjekata i tijela na koje se primjenjuju te mjere ograničavanja.**
- 2. Vijeću Europske unije nalaže se snošenje troškova.**

Spielmann

Spineanu-Matei

Mastroianni

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 25. lipnja 2020.

Potpisi